

Г. ПРОКОПЕНКО.

СЬОМА СЕСІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР

(Закінчення. Поч. на 1-й стор.).

За чотири роки п'ятирічки приблизно 44 мільйони чоловік одержали нову житлову площу, а також поліпшили свої житлові умови; більш як на 20 процентів збільшилась мережа дитячих садків, на 16 процентів — число лікарняних ліжок. Головні національні багатства країни — її основні фонди — зросли за цей період на 170 мільярдів карбованців. Це — нові підприємства, будинки і цілі міста, культурно-побутові споруди і т. д.

Зросло наше народне господарство і в цьому році. Проте складні погодні умови — стихійні лиха — негативно позначилися на розвитку всіх галузей економіки. Особливо серйозної шкоди вони завдали сільському господарству. Тому валова продукція сільського господарства буде приблизно на 3 проценти нижча від торішньої.

Але навіть за таких несприятливих умов валовий збір зерна становить 160,5 мільйона тонн — на рівні середньорічних збо-

рів за чотири роки п'ятирічки і на 23 проценти більше від середньорічних зборів за попередню п'ятирічку. В цьому виявились переваги колгоспного ладу, зміцнення радгоспів, здійснення мудрих рішень партії, прийнятих в останні роки щодо сільського господарства, дедалі зростаюча допомога міста селу.

Доповідач підкреслив, що наші успіхи і в цьому році могли б бути значнішими, коли б господарські органи виявили більше організованості й оперативності у своїй діяльності. У нас ще багато невикористаних резервів для зростання економіки. Наряді новобудов, наприклад, погано освоюються проектні потужності; продовжують мати місце великі втрати сировини при її добуванні і переробці; не в усіх підприємствах виявляється належна турбота про зростання продуктивності праці, яка хоч і значно зросла в поточній п'ятирічці, але могла б бути ще вищою.

Доповідач виклав далі народногосподарський план на 1970 рік. Він забезпечує вико-

нання найважливіших соціально-економічних завдань, передбачених Директивами XXIII з'їзду партії. План, зокрема, передбачає дальший розвиток науки і техніки, що сприятиме прискоренню темпів зростання продуктивності праці. У промисловості вона зростає з 4,4 процента у цьому році до 5,2 процента в 1970 році; в будівництві — з 2,5 до 6,3 процента; на транспорті — з 2,2 до 3,6 процента.

В результаті реалізації плану на 1970 рік національний дохід збільшиться на 6 процентів, а в цілому за п'ятиріччя — на 39 процентів проти 38—41 процента, як передбачалося Директивами XXIII з'їзду КПРС. (В попередньому п'ятиріччі національний дохід збільшився на 32 проценти). При цьому забезпечується зростання реальних доходів на душу населення на 32,5 процента проти 30 процентів за Директивами. (В попередньому п'ятиріччі це зростання становило 19 процентів).

Директивами передбачалося підвищити заробітну плату робітників і службовців за п'ятиріч-

чя не менш як на 20 процентів і середньомісячну оплату праці колгоспників на 35—40 процентів. А фактично середня зарплата робітників і службовців підвищиться майже на 25 процентів, а оплата праці колгоспників — приблизно на 40 процентів.

Виробництво промислової продукції в 1970 році намічено збільшити на 6,3 процента (виробництво засобів виробництва — на 6,1 процента і товарів народного споживання — на 6,8 процента).

Промисловість в останньому році п'ятирічки, відповідно до плану повинна дати: 740 мільярдів кіловат годин електроенергії, 350 мільйонів тонн нафти, 195,8 мільярда кубометрів газу, 618 мільйонів тонн вугілля, 115 мільйонів тонн сталі, 922 тисячі автомобілів, 456,4 тисячі тракторів.

На 26 процентів збільшиться випуск мінеральних добрив, на 15 процентів — машин і устаткування для заготівлі кормів і механізації робіт на тваринницьких фермах і т. д.

Валову продукцію сільського господарства намічено збільшити на 8,5 процента. Буде введено 300 тисяч гектарів зрошуваних земель, 814 тисяч осушених і близько 6 мільйонів гектарів обводнених пасовищ.

Загальний обсяг капітальних

вкладень за рахунок всіх державних фінансування у 1970 році становитиме 76,5 мільярда карбованців.

Наступний рік, заявив тов. Байбаков, — це рік, коли весь радянський народ і все прогресивне людство відзначатимуть 100-річчя з дня народження В. І. Леніна. Велике творче піднесення, яким живе наша країна, є запорукою успішного виконання і перевиконання передбачених у плані завдань, дострокового виконання восьмого п'ятирічного плану, який є важливою віхою у створенні матеріально-технічної бази комунізму.

З доповіддю про Державний бюджет виступив міністр фінансів СРСР депутат В. Ф. Гарбузов.

Доходи Державного бюджету на 1970 рік намічається в 144,8 мільярда карбованців і видатки — в 144,5 мільярда карбованців. З них, зокрема, в народне господарство направляється 63,4 мільярда карбованців (у 1969 році — 60,4 мільярда); на соціально-культурні заходи — 54,8 мільярда карбованців (у 1969 році — 51,3 мільярда); на оборону — 17,9 мільярда карбованців (у 1969 році — 17,7 мільярда) і на управління — 1,7 мільярда карбованців (у 1969 році — стільки ж).

(ТАРС).

СЛУЖБА КОМСОМОЛЬСЬКИХ НОВИН

ЧЕСТЬ ЗМОЛОДУ

МОСКВА. Часто серед молоді Замоскворіччя проходять диспути. Їх теми: «Я і час», «Що значить жити і працювати по-комуністичному», «Про робітничу честь». Вони передбачені «Комплексним планом виховання молодих робітників і підлітків», розробленим Москомсомольським райкомом ВЛКСМ.

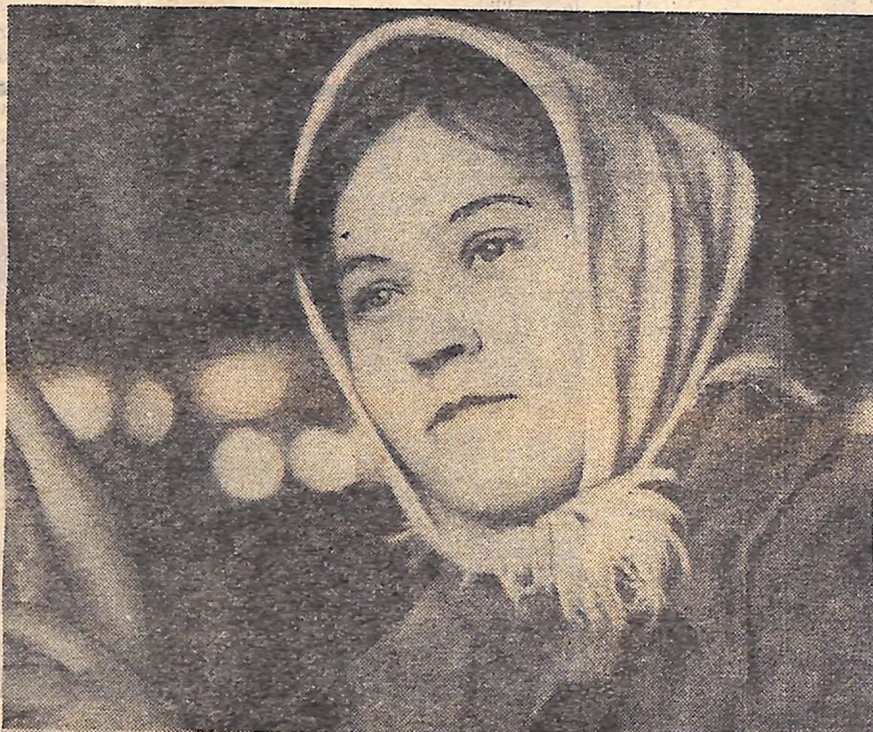
Турбота комсомольських активістів про тих, хто увільняється з армії робітничого класу в найближчі роки, підказала організацію при школах «Рад по професійній орієнтації учнів». Корисним виявилось і проведення днів відкритих дверей на підприємствах, створення клубів «Ким бути?».

В комплексному плані замоскворіччя комсомольців є пункт: «Проводити урочисті акти посвячення в робітники з врученням постійного пропуску, іменних інструментів від ветеранів праці, а також дні першої зарплати, дні позноліття, свята першого виробу». Заплановані цікаві справи і по військово-патріотичному вихованню юнаків.

(Кор. ТАРС).

Подобається Любі Дворник робота оператора на Світловодському заводі папірної-кремнієземістких виробів. Своєї щоденній зобов'язання на честь ювілею В. І. Леніна комсомолка значно перевищує. Знання свої ділянка поповнює у школі робітничої молоді.

Фото А. ШАМАЛІН.

Для твого політичного гарту

До магазину «Політична книга» обліготоргу надійшли нові видання:

В. І. Ленін. «Держава і революція». Політвидав. 22 коп.

В. І. Ленін «Про державу». Політвидав. 3 коп.

«У истоков партии». Політвидав. 1 крб. 35 коп. Ця книга присвячена друзям, соратникам і сучасникам В. І. Леніна, тим, хто разом з ним створював нашу партію і привів народ Росії до торжества Жовтня.

«На чолі молоді». «Молодь». 70 коп. На сторінках цієї книжки вміщена розповідь про комсомольські діячі України двадцятих — тридцятих років, прославлених ватажків молоді.

ОТ ТАКОГО такту, такого лєнінського вміння вислухати учня у нас багато ще немає. То все так — у наших учнів не завжди правильні відповіді, вони часто помиляються, плутаються. І ми зупиняємо їх. І що ще прикрише — різким окриком. Чи можна учня в таких випадках зупинити? Гадаю, що можна. Але треба це зробити м'яко, чи словом, чи порухом руки, сказавши, що він помиляється, але ось ми покликаємо на допомогу товаришів, хтось подасть тобі дружню руку, щоб ти пішов вірним шляхом.

Але краще не зупиняти. Краще вислухати відповідь до кінця. А потім виправити, вказати на помилку.

А коли учні відповідають добре? Є й такі учителі, що не скривають свого задоволення, навіть випукують: «Правильно!» Інші роблять це м'якше, хитають головою чи повторюють: — Так, так, вірно.

Нам приємні хороші, глибокі відповіді. Нам приємно, коли учень працює, коли він виконує свої завдання, коли розуміє матеріал.

Але чи треба виявляти свою радість? Треба. Хай учень бачить, що його п'ятірка — це й наша п'ятірка, а його двійка — це й наша двійка. (На жаль, буває й таке, коли учень бачить, що його двійка — то не його, а вчителя двійка. І він каже: «За черв'як однаково погану оцінку не поставити, бо не мене, а вас за цей ляпимуть!»).

Дуже важливо вчасно побачити ріст дитини, її прагнення і краще писати роботи, і розв'язувати задачі, і відповідати. Бачиш, вчителю, ту мить, ті хвилини, ті порухи дитини — підтримай її добрим словом...

ДАВНО йде своєрідна суперечка — чи потрібні коментувати оцінку. Якщо є хтось у класі — інспектор, завуч, учитель прийшов на урок — оцінка, як правило, обов'язково коментується. Якщо ж нікого немає, то «є» і «4» спокійно лягають у журнал і в щоденник, а «2» ставляться з таким притиском, що аж летять бризки

(Початок в газеті за 16 грудня).

чорнила і нерідко з добрячою порцією мічних слів, словечок, порівнянь.

Коментувати оцінку обов'язково потрібно. Навіть висловити подяку за добру відповідь і не скривати суму за погану.

Учні повинні відчувати в наших словах, що ми разом з ними робимо спільну, важливу, велику роботу. Що одних зусиль одного вчителя для нас замало, що такої поші він сам не понесе.

Ніде і ні в якій країні світу немає таких турбот, такого справді лєнінського піклування про дітей, як у нас. Але дехто

одного не на прізвища, імена, а на прізвиська.

Є дуже мудре латинське прислів'я. Образний, смисловий його переклад ось який: «Що можна богам, то не можна значній людині». Ми не боги, справа не в богах, а в глибокій мудрості прислів'я.

Що можна людям дозволити учнів, того ніяк не можна дозволити учителям.

І як не дивно, як не обурливо, але деякі учителі чи в вічі, чи поза очі називають учнів на прізвища. Слухаєш такого чи про таке і думаєш, а де ти, голубчику, живеш, і коли ти живеш, і де ти працюєш — в бурсі часів Пом'яловського, чи, може, в інший час, чи, може, тобі інше дано — не лити бруд, не сіяти зневагу, не ображати людину, а повагу й любов, сіяти добре зерно.

Прізвиська — пережитки проклятого минулого. І той, що любить вживати їх, теж грубий і не культурний.

Тактовним, чулим буде вчитель і тоді, коли він зможе, зуміє стримати свій гнів. На жаль, серед наших учнів є ще діти невиховані, грубі. На жаль, є ще в нас поодинокі сім'ї, де з лайкою снідають, обідають, вечеряють і лягають спати, є такі сім'ї, де сварки доходять і до бійки. Там батько з матір'ю «характерами не зійшлися», там вплався «зелений змії»,... Перелічення можна продовжити. Іноді той бруд діти несуть і в школу.

Учень 8 класу І. образив учительську географію. Чи могла вона не розгніватись? Всі ми скажемо: а хто б з нас, почувши таке, не розгнівався б?

еш — в бурсі часів Пом'яловського, чи, може, в інший час, чи, може, тобі інше дано — не лити бруд, не сіяти зневагу, не ображати людину, а повагу й любов, сіяти добре зерно.

Прізвиська — пережитки проклятого минулого. І той, що любить вживати їх, теж грубий і не культурний.

Тактовним, чулим буде вчитель і тоді, коли він зможе, зуміє стримати свій гнів. На жаль, серед наших учнів є ще діти невиховані, грубі. На жаль, є ще в нас поодинокі сім'ї, де з лайкою снідають, обідають, вечеряють і лягають спати, є такі сім'ї, де сварки доходять і до бійки. Там батько з матір'ю «характерами не зійшлися», там вплався «зелений змії»,... Перелічення можна продовжити. Іноді той бруд діти несуть і в школу.

Учень 8 класу І. образив учительську географію. Чи могла вона не розгніватись? Всі ми скажемо: а хто б з нас, почувши таке, не розгнівався б?

еш — в бурсі часів Пом'яловського, чи, може, в інший час, чи, може, тобі інше дано — не лити бруд, не сіяти зневагу, не ображати людину, а повагу й любов, сіяти добре зерно.

У 10 класі вчиться учень М. Десятніласкини мали завдання прочитати під час канікул п'єси О. Корнійчука «Платон Кречет» і «Загибель ескадри». Всі виконали завдання, не виконав його один М. Не прочитав п'єси, бо не хотів. Як не розгніватись і в такому випадку?

Але будьмо витриманими, тактовними і в нашому гніві. На образі ніколи не відповідаймо образою.

Пристрасті дуже вогнебезпечна річ. Вони мають одну властивість — все більше розпалюватись. Траплялося ж і таке (а за прикладами і йти недалеко), коли вчитель переходив від слів до діла і брав за груди учня, щоб витягти з класу...

Психологія — наука дуже цікава. Якщо на образі ви не відповісте образою, учні не вважатимуть те за вашу слабкість.

Ми учні вчимо теж вмінно спілкуватися із людьми. І тут що раз треба нагадати слушні поради В. О. Сухомлинського. Вчителя можна назвати тактовним лише тоді, коли він любить, шанує слово, коли в нього те слово не холода, а ясне вогне зерно. І такт для такту — пуста річ. А коли на нашу тактовність ми чуємо ж таке від дитини — то вже наша перемога. Надзвичайно тактовним повинен бути вчитель і в питаннях особистого життя, переживань, а то й гора дітей.

Не може бути люб'язним, культурним, ввічливим учителем, який не знає життя своїх дітей.

Наші вчителі, наші класні керівники знають життя своїх учнів, їхніх сімей. Я можу назвати не один, а десятки таких випадків, назвати імена багатьох добрих, сердечних учителів.

М. СТОЯН,
вчитель.

(Закінчення в наступному номері).

**ПІОНЕРСЬКА
ГАЗЕТА
№ 3**

ВИРІШИВ— ЗРОБИ!

Мені здається, що основне в навчанні — наполегливість. У мене, особисто, одні п'ятірки. І це зовсім не значить, що я надміру довго засидаюся над уроками. Просто, працюю регулярно, а тому й не доводиться надолужувати прогалине. Отже, щодня на підготовку уроків іде одна й та ж кількість часу.

А вільні години? Їх є куди подіти. Цікавих справ багато. З захопленням навчаюсь в математичному гуртку, де Надія Юхимівна такі приклади показує, що й дух захоплює. Ввечері читаю. Особливо люблю наукову фантастику та книги про героїв Великої Вітчизняної війни. Мій улюблений герой — Валя Котик. Знаходиться час і для м'яча. Хлопці обрали мене капітаном класної футбольної команди. Грають вони добре — і Саша Шмарко, і Валерій Буткевич. Особливо — воротар Вася Ковтун. Щоправда, в зустрічі з п'ятим класом він пропустив чотири м'ячі, проте ми їм забили дванадцять.

Зараз наш клас готується стати на Ленінську вахту. Вирішили навчатись без двійок. Тож і розподілились сильніші учні між слабкішими. Я взяв шефство над Сашком Шмарком з англійської. Він до нас прибув з іншої школи і до цього її не вивчав. Почали з програми за п'ятий клас. І коли Сашко, бува, трохи зневірився в тому, що наддожене клас, я йому нагадую піонерське правило: вирішив — зроби!

Коля ПІДОПРИГОРА,
учень 6-го класу Олександрівської восьмирічної школи № 4.

ДЛЯ ВАС, КМІТЛИВИ!

КОНКУРС

Ви ще не були в піонерському таборі Артек? Тоді ладнаймося в дорогу. Але до цього сонячного берега наш путь проляже через степові дороги Кіровоградщини, моря й океани світу, через великі і малі міста земної кулі. В кожній подачі твоєї сторінки «Бий, барабан!» ти матимеш змогу зустріти три запитання. Випиши їх і, давши вичерпну відповідь, надсилай листа до редакції з поміткою «На конкурс — Артек». Найбільш кмітливий мандрівник під час літніх канікул матиме винагороду від журі конкурсу — безкоштовну путівку на сонячний берег Криму.

Наші перші запитання:

1. Назвіть імена юних піонерів, котрі брали участь у партизансько-му русі на Кіровоградщині.

2. Рік народження чехословацької піонерської організації Що ви знаєте про «Червоних піонерів»?

3. В якій країні жив легендарний герой Тіль Уленшпігель?

Ждемо листів.

На вас чекає путівка в Артек.

Бути піонерським вожаком — значить не тільки вміти організувати своїх юних друзів для походу чи для ігор.

— Треба жити життям кожного піонера, бути ним, — говорить старша піонервожата Новомиргородської школи-інтернату імені Ю. Гагаріна Марія Мікель.

Фото В. Малєєва.

Наші друзі— жовтенята

Цього року, як і завжди, до школи прийшли малюки з букварями. Прийде час і ми приймемо їх в свою піонерську сім'ю, а поки що вони чекали того дня, коли на їхніх грудях запалають червоні зірочки з зображенням Володі Ульянова.

Піонерський збір, присвячений прийняттю ста дев'яти учнів у жовтенята, вирішили провести напередодні 52-ї річниці Великого Жовтня. Підготовку розпочали ще у вересні. До кожного класу закріпили вожатими кращих піонерів.

В класі — п'ять зірочок, отже, і п'ять вожатих. Люда Бондаренко, Галя Ткаченко, Сергійко Обувський, Лена Рослик, Саша Ковальов та інші стали частими гостями першокласників. Робили з ними екскурсії по Ленінській кімнаті, до пам'ятника вождю, дивились кінофільми про Леніна.

На засіданні ради дружини розробили сценарій свята. Багато нам допомогли старша піонервожата Т. Д. Волкова та секретар партійної організації школи Н. О. Корольова.

І ось настав довгожданий день.

Під звуки піонерського горну вишикувались піонери і першокласники. До них звернулася Тетяна Дмитрівна:

— Сьогодні ми приймаємо вас в жовтенята. Пам'ятайте, що ви стаєте жовтенятами в знаменний рік, коли вся країна стоїть на трудовій вахті, присвяченій Ленінському ювілею.

Ми щиро вітали наших юних друзів, прикріпили їм червоні зірочки, подарували квіти. А вони, в свою чергу, обіцяли навчатись якнайкраще.

А закінчилось свято веселою піонерською піснею.

Віта ДОРЕНКО,
голова ради дружини
ім. Ю. Гагаріна, Знам'янської середньої школи
№ 2.

Чому Запізніла Люба?

Ми вже почали вечеряти, а місце, де сиділа Люба Близнюк, пустувало.

«Що ж з дівчиною? Мо, з шляху збілась і десь блукає тепер» — нам ввижались найстрашніші картини. Вихователка наша Ірина Василівна теж ходила, піби у воду опущена.

Та ось двері ідальні рухливо відчинились і на порозі з'явилась Люба. Така ж, як і звичайно. Тільки трішки розгублена. В руках у неї був вузлик.

«Де ти була так довго? — накинудись ми на неї. — Через тебе нам чотвірку поставлять за відвідування».

— Я ж говорила, що їду до Марії Василівни, — майже крізь сльози мовила вона.

— То оце так довго в кімнаті прибиралась?

— Я хату їй побілила. Вона й казала, щоб я вже йшла, а вона сама закінчить. А я не послухала і... запізнилась.

— То ти б так і сразу, — підхопився Слава Армаш. — Розповідай хутчіш, як там Марія Василівна.

А Любі тільки цього й треба було.

— Ось дивіться, — вона почала розп'язувати вузлик. — Марія Василівна гостинців вам пердала.

Ми як глянули — а там і цукерка, і горішки, і печиво.

— Марія Василівна почувася себе байдуже, а от Іван Тимофійович зовсім зліг, і вона дуже хвилюється за нього.

— Ірино Василівно, — почали благодати ми вихователку, — то ми затра підемо до Покотилових?

— Підуть ті, хто уроки вивчить, — посміхнулася вона.

Таня МАТЕУШ,
голова ради загону 7-А
класу Новомиргородської школи-інтернату
ім. Ю. Гагаріна.

СТЕЖКА бігла через козацький сад. Він шумів на вітрах, безлистя, непригнітий, сумний. На гілочці біля стовбура зіщулилась, як сирітка, невеличка синичка... Важка, дуже важка пора чекає її. Скоро повернуть вітри із півночі, горами-заметами все засніжить сніг...

А ще недавно, у золотому вересні, йшов цією ж стежкою повз ряди високих груш, і мені назустріч внібг Дімка, добрий приятель по рибалці. Він ніс у своїх рученятах груші, запашні фунтовки:

— Врожайтесь! Ох і добрі вони!..

А шум вгорі все більший... І за поворотом, я аж злякався — із дерева на землю до мене зісхочив Дімка у синьому лижньому костюмі, кудлатий шапці і черевиках.

ЗАСТАВА

(МАЛЕНЬКЕ ОПОВІДАННЯ)

— Ой як і задежить! Ви знаєте, що прийде зима? Так от наша піонерська ланка бере шефство над садом. Бо й у нього ворогів, отих гусениць — мільйон! Але в нього й друзі є!

— Ви?

— Ми були та й побігли, а вони цілий день воюють з гусеницями.

— Хто?

— Та оті синички, шиглики і всяка різна малеча. Взяли їм і холодно, але більше дошукують голод. От наша ланка й готує дощечки-годиниці, а й їх розвішує, бо в ж найближче до саду. Маємо вже їх п'ятдесят шість!

— Чекай, Дімка! Де ж ви скільки корму наберете?

— А ми подумали! Ще влітку!

— На току були. Попросили завідувачого током дядька Лазаренка, він нам дозволив брати відвідки — насіння свирлики і інших бур'янів. Сім мішків заготовували. Ну я побіжу...

Я рушив і зупинився. На стовбурі сиділа зіщулившись синичка. Та чи інша? І мені захотілося сказати їй:

— Не бійся, зеленігрудка. Тобі усміхнеться весна і квітучий сад, бо є на світі надійна піонерська застава і потовкуший маленький Дімка.

М. СТЕПЧУК.

Коли ми познайомилися з піонерами Аджамської середньої школи Кіровоградського району, вони наперобіж стали розповідати про свої спортивні досягнення. Потім з гурту хлопчиків вийшов Вітя Сиринський, запропонував пройти до майстерні.

— А ще ми виїємо і рубанок в руках тримати, — сказав він, і заходився стругати дошку...

Фото Г. УДОВИЧЕНКА.

ДРУГАРІ З ДОЛИНИ ТРОЯНД

На земній кулі багато різних країн, і в кожній з них особливі умови життя, свої рідні звичаї, неповторна природа.

У країнах, що лежать ближче до екватора, ніколи не буває зими, а на Півночі — літо коротке й холодне, зима довга й люта.

Одна країна відома своїми високими горами, інша — густими непрохідними лісами... Є країни — острови, оточені з усіх боків морями й океанами. Бувають країни більші й менші, бувають зовсім величезні, і в кожній є щось своє, чим вона знаменита.

У багатьох країнах світу є зараз піонери. У них різні звичаї і правила, і живуться їм неоднаково. Кому краще, а кому гірше. Там, де переміг соціалізм, за піонерів піклується уряд, а в капіталістичних країнах бути піонером набагато трудніше. Але мета у всіх піонерів одна: вони борються за дружбу і мир, за свободу і справедливість.

В сьогоднішньому випуску

піонерської сторінки «Бий, барабан!» ми друкуємо розповідь-знайомство з піонерським краєм Народної Республіки Болгарії. В подальших випусках познайомимо тебе, юний друже, з життям ровесників Угорщини, В'єтнаму, Куби, Монголії...

Минуло 80 років, як Росія допомогла Болгарії звільнитися від турецького гніту, а 25 років тому радянський народ визволив її від фашизму.

Болгарія — теплий край. Тут збирають багаті врожаї фруктів та овочів, але найбільше славиться Болгарія трояндами. Троянди в цьому краю зростають не тільки для краси. В славновісній болгарській Долині Троянд вирощують їх на трояндове масло.

Столиця Болгарії — Софія, старовинне місто. Йому — дві тисячі років.

Болгарська мова подібна до нашої. Якщо прогулятися вулицями Софії, почитати вивіски й об'яви, то майже все можна зрозуміти. І це не дивно, бо ми і болгари з однієї сім'ї — слов'ян.

Димитровську піонерську організацію Болгарії — вереснят — засновано у вересні 1944 року. Вереснята носять червоні галстуки.

Жовтенята носять сині галстуки і зветься ачавдарчата. Назвали їх так на честь народного героя Болгарії воєводи Чавдара, який жив за старих часів і боровся проти турецьких загарбників.

Болгарія має свій Артек. На березі Чорного моря збудовано міжнародний піонерський табір «Союз різноколірних галстуків». Там відпочивають піонери багатьох країн світу.

Болгарський державний стяг — біло-зелено-червоний. Піонерський девіз у юних ровесників: «За справу соціалізму, за щастя нашої вітчизни будь наготові!»

ПОНАД 60 мільйонів років тому, в палеоцену епоху, на території лівоберської України, що існує в Дніпровсько-Донецькому западині, був морський басейн. Він був частиною акваторії моря-протоки, що простягалася від північної частини нинішньої Європи до відрогів Уралу та північного Кавказу і з'єднувалася із середземноморським басейном. Глибина цієї гігантської протоки досягала 150—200 метрів. Її води характеризувалися нормальною солоністю й насиченістю киснем, що зумовило розвиток типової морської фауни та підводної рослинності. Узбережжя в районах нинішньої України були вкриті буйною рослинністю — цюмою сирієм клімат, близький до субтропічного.

Таку «географію» далеких епох створив учений Київського університету імені Т. Г. Шевченка, кандидат геолого-мінералогічних наук С. А. Мороз. Він використав дані останніх досягнень палеонтології, літології, страти-

СЛІДИ ЗНИКЛОГО МОРЯ

графії, структурно-фациального аналізу. Саме врахування результатів комплексних досліджень осадових порід, стародавньої фауни і флори дали можливість вченому відтворити ландшафт давнього минулого віків. Багатий науковий матеріал С. А. Мороз виклав у монографії, що виходить у видавництві університету. Вона являє інтерес для пізнання геологічного минулого України, має велике значення для пошуку корисних копалин.

Є. ЄФРЕМОВ.

Київ.

ЯК НАРОДЖУЮТЬСЯ ЗІРКИ

Молоді зірки виникають у гігантських кільцях, що складаються з космічної матерії. Таку гіпотезу висували науковці співробітники Головної астрономічної обсерваторії Академії наук УРСР Б. Є. Жилієв, В. В. Порфир'єв, Л. М. Шульман.

Астрофізики гадають, що недавно відкриті в нашій галактиці кільця круглої або еліптичної форми утворюються при розпаді міжзоряних хмар. Ці величезні скупчення атомів водню найпростіших молекул і пилу перебувають в стані нестійкої рівноваги. Прогріваючись вогняним світлом, вони переміщуються, стискаються. Під час «мандрувань» у Всесвіті хмара, потрапивши в сферу, де охолодження переважає над нагріванням, починає катастрофічно стискатися. Маса розрідженого газу рухається дедалі швидше й швидше, на зразок дзиги.

Хмара дедалі більше «роздирають» протилежні фізичні сили: теплові швидкості молекул намагаються розширити її, тяжіння — стиснути. «Закручена» матерія перетворюється в опал, який нагріває кільце тютюнового диму, що розпадається на окремі згустки. Тут і відбувається формування «виробів» небесних світил — протозірок, а при дальшому стисканні «загораються» молоді зірки.

Гіпотеза київських астрофізиків виглядає математичному моделюванню й перевірці на електронно-лінійних машинах.

СКІЛЬКИ ВАРШАВ?

Іноземні гості Польщі часто-густо потрапляють у скрутне становище, якщо не знають мови. Справа в тому, що в республіці не одна Варшава, а ще 21 населений пункт має цю назву. Майже кожне воєводство має свою Варшаву, а в Люблінському — 14 Варшав. Справжній Варшава налічує 1 мільйон 350 тисяч чоловік, а найменша — однобудинковий хуторець — всього чотири.

ШЕСТЕРО БЛИЗНЯТ

ЛОНДОН, 15 грудня. (ТАРС). Роузмарі Летіс 23-річна англіянка народила сьогодні шістьох дітей у

госпіталі при Лондонському університеті. Одна дитина народилася мертвою. За повідомленням медичного персоналу, мати і новонароджені почувають себе добре.

ТРАНСПОРТ МАЙБУТНЬОГО

А втім, чи належать вони до водного транспорту?

Стоїть така споруда на воді, не точно. Та ось почав працювати її мотор, і могутній потік повітря, спрямований під днище, підняв корабель над водою. Повітряні гвинти штовхнули його вперед, і чудо-корабель стрімко помчав. Мільця? Він пройде над нею і навіть вийде на берег.

Так буквально на наших очах народжуються зовсім нові види транспорту. А от ще один з його видів — трубопровідний. Правда, новим його назвати не можна, бо, якщо вести його родовід з древньоримського водопроводу, то літак, автомобіль або паровоз у порівнянні з ним — новонароджені. Протягом тисячоліть по трубах текла вода, і лише недавно ними пішли нафта і газ. А років зо два тому в ІДР — молоко. Справжній молочна ріка, але не в киселинних берегах, а в поліетиленових. Випливаючи з резервуарів, а влітку земля править їй за досконалу холодильню. Останнім часом по трубах перекачують не тільки рідину, а й тверді матеріали. Їх подріб-

нюють, а потім пускають разом з водою. Так, приміром, транспортують вугілля на гідрошахтах. Радянські вчені розробляють інші проекти вуглепровода між Кансько-Ачинськими покладами та Уралом і Поволжжям. Трубою майже шестиметрового діаметра тут перекачуватимуть на відстань в кілька тисяч кілометрів до 50 мільйонів тонн вугілля на рік.

Не треба мати жюльєрнівської фантазії, аби передерікати трубопровідному транспорту велике майбутнє.

Підземні ріки можна зробити «судноплавними». Тягнеться, скажімо, з одного міста в інше нафтопровід. І за цією ж адресою треба доставити, наприклад, хімікати або зерно. Ви берете спеціальні металеві або пластмасові ампули, заповнюєте вантажем, герметично закриваєте і відправляєте нафтовою рікою. Будьте певні, вони нікуди не збачать, не потонуть. Такий експеримент провели недавно в Канаді. А якщо нема нафтопроводу?

Тоді замість нафти можна використати повітря. Контейнери з вантажем у подорож по трубі відправлятимуть стиснуте повітря. Зараз у нашій країні ведуться широкі дослідження по створенню такого магістрального пневмотранспорту.

Інженери вважають, що по трубах можна відправляти і пасажирів. Капсула-вагон мчатиме у бетонованій або металевій трубі, скоріше за все на повітряній подушці. Окремі проекти передбачають швидкість до трьох тисяч кілометрів на годину!

В. МОЙСЕЄВ.

Радянські вчені продовжують удосконалювати новий метод отримання електричної енергії, який називають магнітогідродинамічним. Минувши звичайне перетворення теплової енергії в механічну, магнітогідродинамічний генератор (МГД-генератор) виробляє електроенергію із плазми, що проходить крізь магнітне поле. Нині з'явився незвичайний автоматичний імпульсний МГД-генератор з надпроточною магнітною системою. Новий МГД-генератор, потужністю в 1200 кіловат призначений для науково-дослідних робіт. Він створений колективом співробітників Інституту високим температур Академії наук СРСР та фізичного Інституту хімічної фізики Академії наук СРСР.

Фото Н. Пашіна. АПН.

Автодром... у класі

Незвичайний автодром створений у Харківському технікумі автомобільного транспорту. Це оригінальний тренажер, що імітує рух міськими магістралями безпосередньо в навчальному класі.

Сідасмо в кабінку вантажного автомобіля. Гасне світло. Водій вмикає запалювання, першу передачу і починає їзду.

На великих напівкруглих екранах, розташованих попереду і позаду кабінки, з'являються силуетні зображення вулиць, площ, перехрестів, тротуарів, будинків, дерев. Поворот керма — зміна швидкості «руху» синхронно відображає зміну навколишнього краєвиду.

Тренажер має електродвигун, який копіює роботу автомобільного двигуна внутрішнього згорання аж до вібрації і звуку. По ньому можна визначити справність мотора.

Крім незвичайного автодрому, в технікумі обладнано клас тренажерів для групового вивчення систем керування автомобілем. Кожне з п'ятнадцяти навчальних місць являє собою відкриту кабінку. Рухомі керування зв'язані з датчиками і пультом викладача. Електронний вузол програмування дає змогу контролювати, чи правильно виконуються завдання.

Г. МАГАЛЬНИК.

● ДЛЯ ДОПИТЛИВИХ

АВТОМОБІЛІ буквально завоюють світ. Їх стає так багато, що спеціалісти думають уже над тим, як впорядкувати їх потоки. У великих містах (у Москві, наприклад) пилі застосовують обчислювальні машини та іншу техніку для регулювання руху. Та навіть тут головну роль відіграє шофер, бо він виконує команди. А якщо зробити пристрій типу автопілота, який би сам вів машину?

Така перспектива реальна. Подібні системи неодмінно з'являться, і водій, довіривши свою швидкохідну машину автоматові, зможе в дорозі читати, розмовляти, дивитися навкруги.

Добрий транспорт — автомобіль. Однак є в нього свої «але» і досить істотні. Тепер у світі близько 180 мільйонів машин, через десять років їх буде 200 мільйонів. А далі?

Побудуйте на автодрозі з інтенсивним рухом, і ви відчуєте задушливий вихлопні газів і безперервний шум. Кожний міський жителю, крім переваг автомобіля, знає і його хибі. В чому ж вихід?

В електромобілях. Нині цей вид транспорту вже завоював дедалі більше прихильників. Він зручний, простий, не потребує повітря. В багатьох країнах уже створено дослідні електромобілі. Їх число зростає, конструктори набувають необхідного досвіду. Але на шляху масового випуску безшумних і бездимних машин є перешкода — немає досить потужних джерел електроенергії. Нинішні акумулятори ще «не пускають» електромобілі у далекі дороги.

Але техніка, як відомо, не стоїть на місці. Миніє якийсь час, і досконалі акумуляторні батареї дадуть змогу створити повноцінний електромобіль. Спеціалісти твердять, що через 10—12 років на наших вулицях з'являться мільйони електромобілів.

А тепер візьмімо водний транспорт. Ще недавно корабелі, щоб збільшити швидкість суден, буду-

вали їх обтічними. А сормовичі розв'язали «швидкісне питання» інакше — взяли та й поставили судно на крила. І полетіли над хвилями «ракети», «стріли», «метеори». Нині дистанції між черговими новинками стали напрохід короткими. От зовсім недавно ще були прогнози про судна на повітряній подушці, а тепер вони вже мчать водними просторами.

Нові захоплення Пікассо

...Гості з'явилися в смокінгах і вечірніх туалетах, Пабло Пікассо — в кімоно. Знаменитий художник відкривав виставку своїх робіт з кераміки і скульптури в місті Вальорі на французькій Рів'єрі. Пікассо зовсім не збирався шокувати тих, хто зібрався, своїм незвичайним вбранням. Просто кімоно стало для художника символом його нового захоплення. В похилому віці (а Пікассо зараз 88 років) художник відчуває справжній потяг до дзюдо. І тепер він у вільний час удосконалюється в цьому мужньому виді спорту. Його мета — завоювати чорний пояс, вищу нагороду, яка вручається чемпіону з дзюдо.

На знімку: взятому із журналу «Квік», Пабло Пікассо після чергового тренування з дзюдо.

АПН.

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

ЧЕТВЕР, 18 грудня. Перша програма, 12.00 — Кіножурнал та художній фільм «Діти воєводи Шмідта». (Кіровоград), 17.15 — За матеріалами сесії Верховної Ради СРСР. (М), 18.00 — «Кіровоградському музичному — 10 років». (Кіровоград), 18.30 — Ленінський університет мільйонів. Політехномія соціалізму. «Науково-технічна революція». (М), 19.00 — «В сім'ї єдиній». (Донецьк), 19.30 — Творчий звіт Київського театру оперети. (К), 21.15 — Кіножурнал та художній фільм «Діти воєводи Шмідта». (Кіровоград), 22.45 — Інформаційна програма «Нас». (М).

П'ЯТНИЦЯ, 19 грудня. Перша програма, 11.35 — Шкільний екран. Українська література для учнів 10 класу. М. Куліш — «97». (К), 12.15 — Кінопрограма. (Кіровоград), 17.40 — Інформаційна програма «День за днем». (Кіровоград), 18.00 — Напіс оголошення. (Кіровоград), 18.05 — Молодіжна програма «Погляд». (Кіровоград), 19.50 — Реклама «1000 перел». (К), 20.00 — Естафета поштів. (М), 20.30 — Програма кольорового телеба-

чення. Міжнародний турнір з фігурного катання. Парне катання. Вільна програма. (М), 22.30 — «С. Людкевич — 90 років». (Творчий портрет композитора). (Львів), 23.30 — Телевісті. (К).

СУБОТА, 20 грудня. Перша програма, 14.30 — Телеклуб для дітей. М. Визунов — «Марка, логотип і 7-А». Перша частина. (Львів), 15.30 — «Ніна». Тележурнал. (Одеса), 16.00 — «На меридажах України». (К), 16.30 — «Світ соціалізму». Міжнародна програма. (М), 17.00 — Поштів. (М), 18.00 — Програма кольорового телебачення. Міжнародний турнір з фігурного катання. Вільна програма. Чоловіки. (М), 21.00 — «Владимир без масок». (М), 21.30 — Художній фільм. (М), 23.05 — Естрадині концерт. (Тбілісі), 23.50 — Поштів. (М).

Наша адреса і телефони

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.
Телефони: відповідального секретаря — 2-45-35,
відділу військово-патріотичного виховання і спорту — 2-45-35, решти відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глібини, 2.